Δεδομένα ελληνικής βιβλιοπαραγωγής και εκδοτικής δραστηριότητας 2023

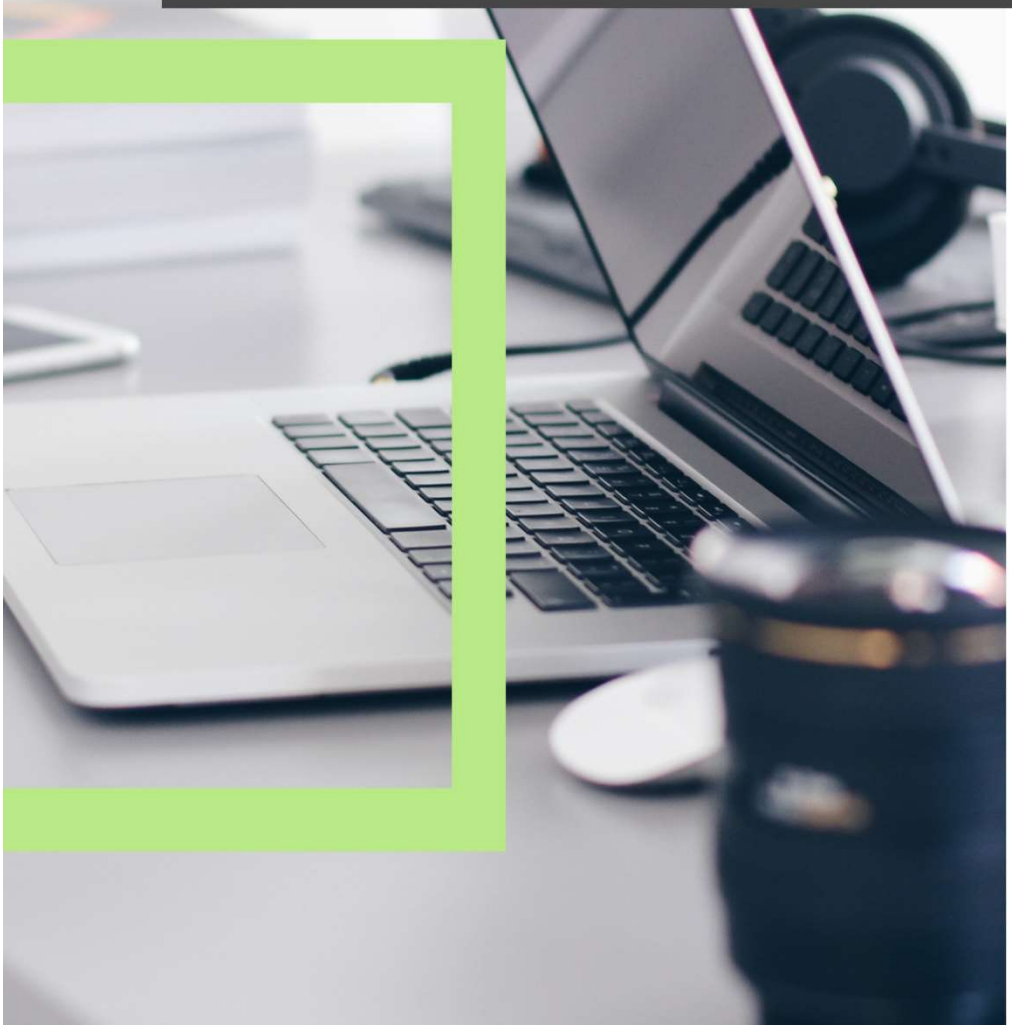

Μάιος 2024

ΘΟΔΕΛnet

Δεδομένα ελληνικής βιβλιοπαραγωγής και εκδοτικής δραστηριότητας 2023

Περιεχόμενα

Μέρος Α΄

Αποτελέσματα βιβλιοπαραγωγής

1. Συλλογή και σχολιασμός των δεδομένων σελ. 2

2. Ελληνική βιβλιοπαραγωγή 2023 ανά τύπο βιβλίων σελ. 3

3. Οι κυριότερες θεματικές κατηγορίες σελ. 4

4. Μη μεταφρασμένα (πρωτότυπα) και μεταφρασμένα έργα σελ. 6

5. Γλώσσες μετάφρασης σελ. 7

6. Οι τιμές των βιβλίων σελ. 9

7. Εκδοτική δραστηριότητα των εκδοτικών επιχειρήσεων σε έντυπα βιβλία πρώτης έκδοσης σελ.10

Μέρος Β΄

Τι παρατηρήσαμε από την νέα βιβλιοπαραγωγή στο 2023.

1. Αυτοβοήθεια και προσωπική ανάπτυξη σελ.13
2. Graphic Novels
3. Βιογραφίες σελ.14
4. Εκδότες βιβλίων για παιδιά

Συντελεστές

Άντληση και επεξεργασία δεδομένων της οσδέλnet : Σπύρος Ζαχαράκης, Υπεύθυνος Τμήματος ΙΤ

Επιλογή-κείμενα-γραφιστική επιμέλεια: Μιρέλλα Μπατζιανιά, Υπεύθυνη Τμήματος οσδέλnet

Απρίλιος- Μάιος 2024

Α΄ Μέρος - Αποτελέσματα βιβλιοπαραγωγής

1. Συλλογή και σχολιασμός των δεδομένων

Ως πηγή άντλησης των βιβλιογραφικών στοιχείων χρησιμοποιήθηκε η οσδέλnet, η βιβλιογραφική βάση του ΟΣΔΕΛ, με τελευταία ημερομηνία άντλησης δεδομένων την 6η Απριλίου 2024, μετά την ολοκλήρωση του ετήσιου ελέγχου εγγραφών της, για βιβλία έκδοσης στο 2023. Η οσδέλnet αποτελεί σήμερα μια πολύ σημαντική, και ίσως την πληρέστερη βιβλιογραφική βάση στην Ελλάδα, καθώς οι εγγραφές της ξεπερνούν τις 300.000. Οι εγγραφές εισάγονται στη βάση από τους ίδιους τους εκδότες μέσω ειδικής εφαρμογής και οι εγγραφές ελέγχονται από τα στελέχη της οσδέλnet. Παράλληλα οι ίδιες εγγραφές επικαιροποιούνται από τους εκδότες σχετικά με τις τιμές, τη διαθεσιμότητα και άλλα δυναμικά δεδομένα.

Το γεγονός ότι η βάση υποστηρίζεται από τους συμβασιούχους εκδότες του οργανισμού εξηγεί και έναν από τους περιορισμούς της, την μη συστηματική καταγραφή της παραγωγής των εκδοτών που δεν είναι συμβεβλημένοι με τον ΟΣΔΕΛ, κυρίως για την παραγωγή που αφορά στα ξενόγλωσσα εκπαιδευτικά βιβλία, εκδόσεις οργανισμών με περιστασιακή εκδοτική δραστηριότητα (π.χ. δήμοι, νομαρχίες, σύλλογοι, μοναστήρια, ιδρύματα) και αυτοεκδόσεις. Στο πλαίσιο της πολιτικής ποιότητας της οσδέλνετ που αποσκοπεί στη διαρκή βελτίωσή της, το τμήμα αναζητά και καταχωρίζει παλαιότερους και νέους τίτλους όπου εντοπίζονται για την κάλυψη των όποιων κενών και ελλείψεων. Παρόλα αυτά, οι εν λόγω εκδόσεις εκτιμάται ότι αποτελούν μικρό μέρος της συνολικής βιβλιοπαραγωγής κάθε χρόνο, και ως εκ τούτου οι ελλείψεις αυτές δεν επηρεάζουν την αξιοπιστία των αποτελεσμάτων.

Η συγκεκριμένη αναφορά εστιάζει στα ακόλουθα:

- Στην καταγραφή της παραγωγής νέων τίτλων (πρώτη έκδοση) από όλους τους εκδότες ανά τύπο βιβλίου. Τα δεδομένα που παρουσιάζονται και σχολιάζονται συνοπτικά αφορούν τόσο τα έντυπα (pbooks) όσο και τα ηλεκτρονικά βιβλία (ebooks) και τα ηχητικά (audiobooks).
- Στην καταγραφή και αναφορά όσον αφορά τις θεματικές κατηγορίες των νέων τίτλων και μια πιο αναλυτική προβολή της λογοτεχνίας.
- Στην καταγραφή της παραγωγής μη μεταφρασμένων (πρωτότυπων) και μεταφρασμένων τίτλων (από ξένες γλώσσες, διαγλωσσική μετάφραση) και στην καταγραφή και αναλυτική παρουσίαση νέων τίτλων στο 2023 ανά ξένη γλώσσα πρωτοτύπου.
- Στις σελίδες των έργων και τις τιμές όπως ίσχυαν την ημέρα της άντλησης των δεδομένων.

Παρουσιάζονται στοιχεία για την ελληνική βιβλιοπαραγωγή και την εκδοτική δραστηριότητα στο 2023 αλλά και με αναφορές σε προηγούμενα έτη όπου απαιτείται για την ανάδειξη των τάσεων που επικράτησαν. Οι αναφορές του πλήθους της βιβλιοπαραγωγής των εκδοτικών επιχειρήσεων γίνεται για την καταγραφή τους αλλά και για συμπεράσματα ως προς τις θεματικές επιλογές εκδόσεων τους.

Τι παρατηρήσαμε από την νέα βιβλιοπαραγωγή στο 2023, το δεύτερο μέρος μετά τα αριθμητικά αποτελέσματα, είναι μια αναφορά σε θέματα που τα διακρίναμε, μας προβλημάτισαν, κατά τη διάρκεια του έτους, και απολογιστικά επιβεβαιώνονται. Αξίζει να εστιάσουμε και να μας προβληματίσουν ώστε να ληφθούν υπόψη των εκδοτών και δημιουργών ακόμη και για το σχεδιασμό των επόμενων ετών.

Μιρέλλα Μπατζιανιά
Τμήμα οσδέλnet του ΟΣΔΕΛ

2. Ελληνική βιβλιοπαραγωγή 2023: Γενικά στοιχεία

Για άλλη μια χρονιά αποδεικνύεται πως η έκδοση βιβλίων στη χώρα μας είναι κυρίως σε έντυπη μορφή. Τα έντυπα βιβλία αποτελούν το 93,1% του συνόλου της παραγωγής όλων των τύπων βιβλίου.

	2023
Audiobook	496
eBook	184
Άλλη εκτύπωση	14
Βιβλίο	10.506
Ηχητικό	19
Σετ προϊόντων	63
Χάρτης	3
Σύνολα	**11.285**
ebook (1η έκδοση και επανεκδόσεις)	**2023**
Τίτλοι 1η έκδοσης	184
Επανεκδόσεις	793
Σύνολα	**977**

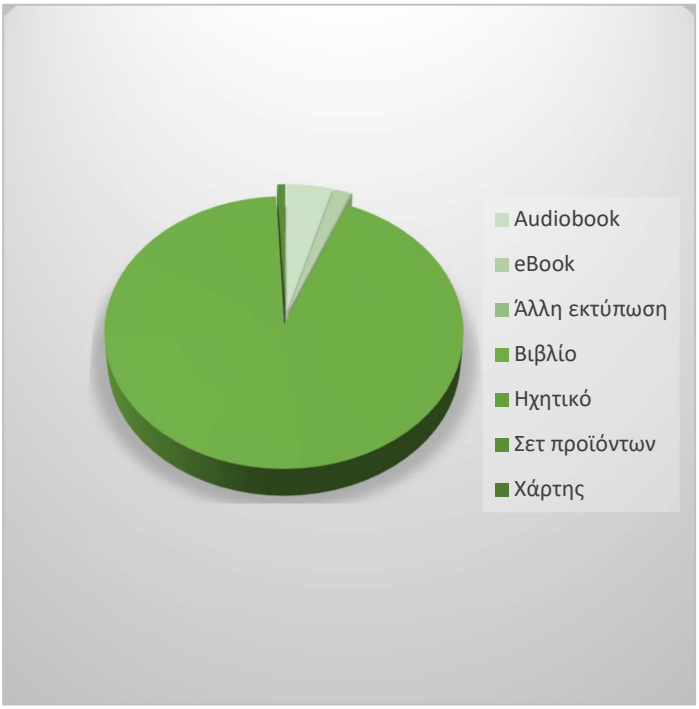

Ως επανεκδόσεις ορίζονται εκείνες οι εγγραφές που αφορούν σε τίτλους με νέο/ξεχωριστό ISBN με τον ίδιο τίτλο/υπότιτλο στον ίδιο εκδότη και με ίδιο συγγραφέα και μεταφραστή.

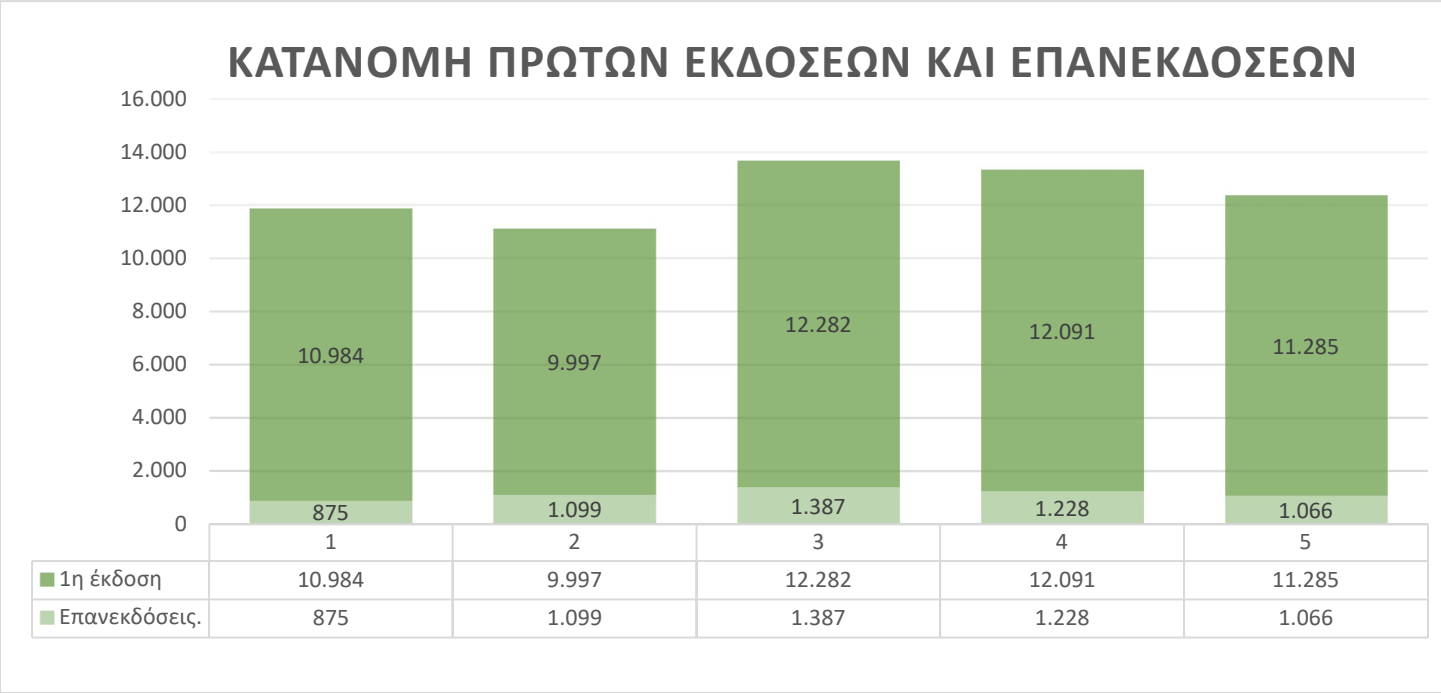

Δεν απεικονίζονται οι ανατυπώσεις παλιότερων εκδόσεων που γίνονται από τις εκδοτικές επιχειρήσεις στο αντίστοιχο διάστημα, καθώς δεν καταγράφονται και δεν υπάρχει άλλο αντίστοιχο σημείο αναφοράς.

3. Οι κυριότερες θεματικές κατηγορίες

Σε επίπεδο θεματικών κατηγοριών, επιλέχτηκε η βασική βιβλιοθηκονομική κατηγοριοποίηση των έργων σε μυθοπλασιακά λογοτεχνικά (fiction) (λ.χ. πεζογραφία, ποίηση, θέατρο, κλπ.) και μη μυθοπλασιακά-μη λογοτεχνικά έργα (non fiction) (λ.χ. επιστημονικά, εκπαιδευτικά κλπ.), ενώ χωριστά εξετάζονται τα παιδικά και εφηβικά βιβλία.

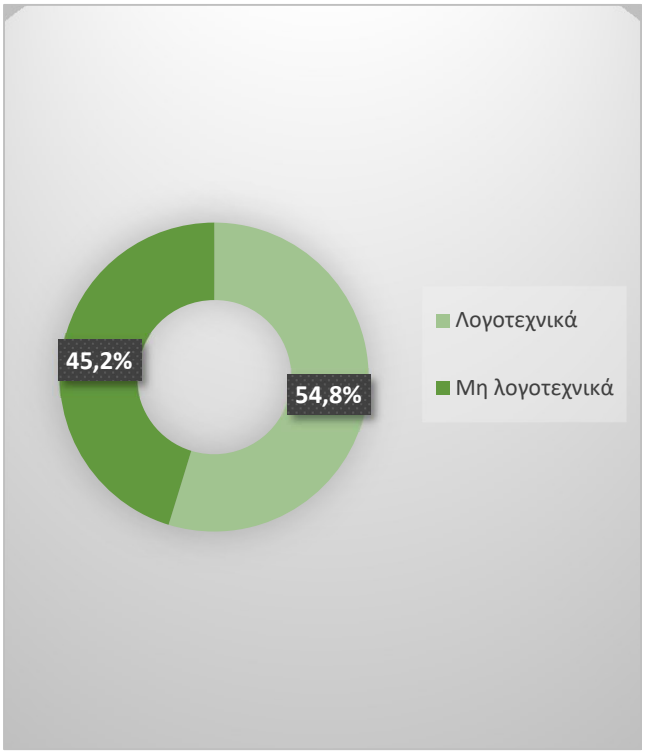

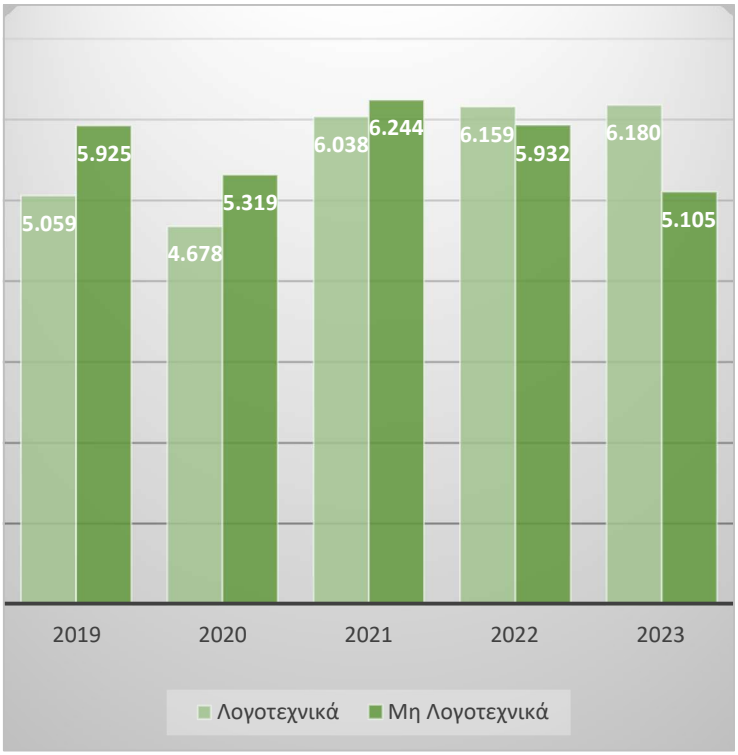

Σε συνέχεια η αυξητική τάση της βιβλιοπαραγωγής των λογοτεχνικών τίτλων έναντι των μη λογοτεχνικών στην τελευταία πενταετία, διατηρώντας την πρώτη θέση σε πλήθος τίτλων έναντι όλων των θεματικών κατηγοριών και στο 2023. Δείτε στο διάγραμμα για το σύνολο της βιβλιοπαραγωγής στο 2023.

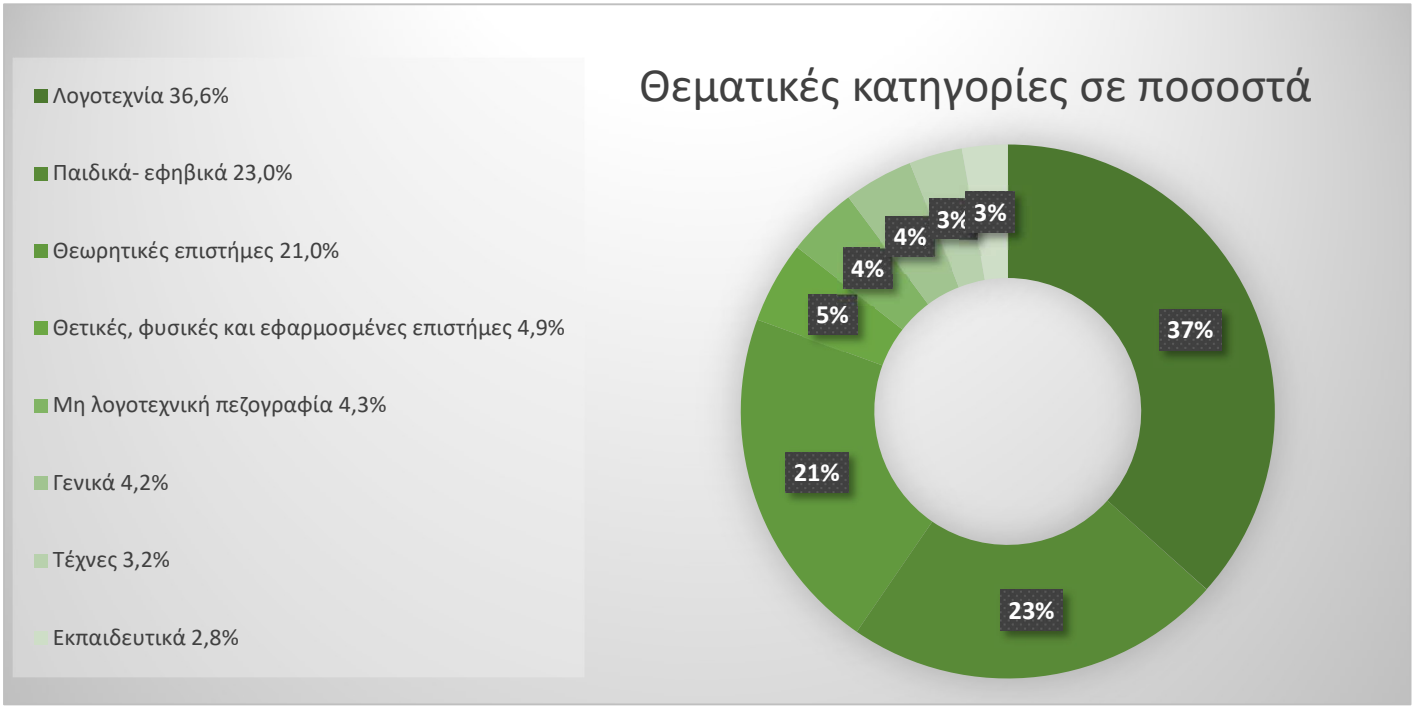

Αριθμητικά δεδομένα νέων εκδόσεων ανά γενική θεματική κατηγορία στο σύνολο της παραγωγής του 2023 αλλά και στα προηγούμενα έτη, 2019-2022, για την προβολή της τάσης παραγωγής.

	2019	2020	2021	2022	2023
Γενικά	561	467	578	495	**475**
Εκπαιδευτικά	285	301	302	315	**311**
Θετικές, φυσικές και εφαρμοσμένες επιστήμες	726	675	755	658	**558**
Θεωρητικές επιστήμες	2.685	2.441	3.050	2.892	**2.373**
Λογοτεχνία	3.438	3.203	4.230	4.030	**4.131**
Μη λογοτεχνική πεζογραφία	657	661	767	673	**483**
Παιδικά- εφηβικά	2.259	1.898	2.214	2.610	**2.591**
Τέχνες	373	351	386	418	**363**
Σύνολα	**10.984**	**9.997**	**12.282**	**12.091**	**11.285**

Ειδικότερα για την θεματική κατηγορία της λογοτεχνίας, αναλύονται και στις επιμέρους κατηγορίες λόγω του ετήσιου όγκου των νέων τίτλων και των έντονων διαφοροποιήσεων μεταξύ των επιμέρους κατηγοριών της. Η προβολή γίνεται σε πίνακα ποσοτικής προβολής και σε διάγραμμα.

	2019	2020	2021	2022	2023
Διηγήματα	234	233	407	334	386
Δοκίμια	120	141	180	144	112
Θεατρικά έργα	172	118	158	164	220
Κλασικά κείμενα	59	41	39	17	60
Μυθιστορήματα	1.769	1.647	2.083	2.226	2.168
Ποίηση	1.084	1.023	1.363	1.145	1.185
Σύνολα	**3.438**	**3.203**	**4.230**	**4.030**	**4.131**

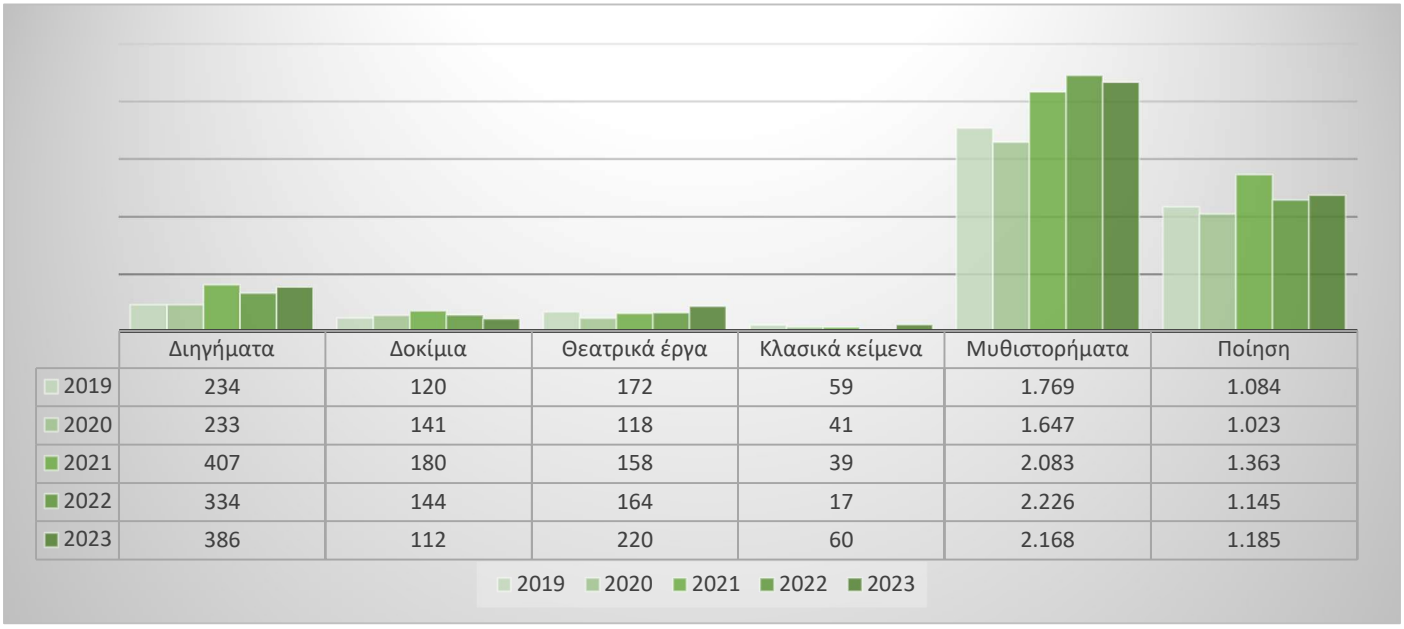

4. Μη μεταφρασμένα (πρωτότυπα) έργα και μεταφρασμένα

Τα πρωτότυπα, μη μεταφρασμένα, έργα κυριαρχούν σταθερά με ποσοστό μεγαλύτερο του 60%.

	Μεταφρασμένα	%	Πρωτότυπα	%	**Σύνολο**
2019	3.357	*30,6%*	7.627	*69,4%*	**10.984**
2020	2.934	*29,3%*	7.063	*70,7%*	**9.997**
2021	3.372	*27,5%*	8.910	*72,5%*	**12.282**
2022	3.511	*29,0%*	8.580	*71,0%*	**12.091**
2023	3.277	*29,0%*	8.008	*71,0%*	**11.285**

Όλες οι πληροφορίες για την ακριβή γλώσσα μετάφρασης έχουν πολλά περιθώρια αναζήτησης και ερμηνείας, καθώς οι καταχωριστές δεν είναι πάντοτε πλήρως ενημερωμένοι ώστε να διαχωρίζεται ως γλώσσα πρωτοτύπου η γλώσσα από την οποία έγινε η μετάφραση και όχι η χώρα του δημιουργού, κάτι που συχνά διακρίνεται εύκολα πχ. στους Ρώσους κλασικούς ή σε εκδόσεις παιδικών βιβλίων από το εξωτερικό με δικαιώματα και για κείμενο και για εικονογράφηση. Παρόλα αυτά στο 2023, σύμφωνα με τις εγγραφές στην οσδέlnet, οι πρώτες 15 γλώσσες μετάφρασης με πάνω από 5 τίτλους στο ίδιο έτος, εμφανίζονται στο παρακάτω διάγραμμα με την αγγλική γλώσσα να κυριαρχεί όπως κάθε χρόνο.

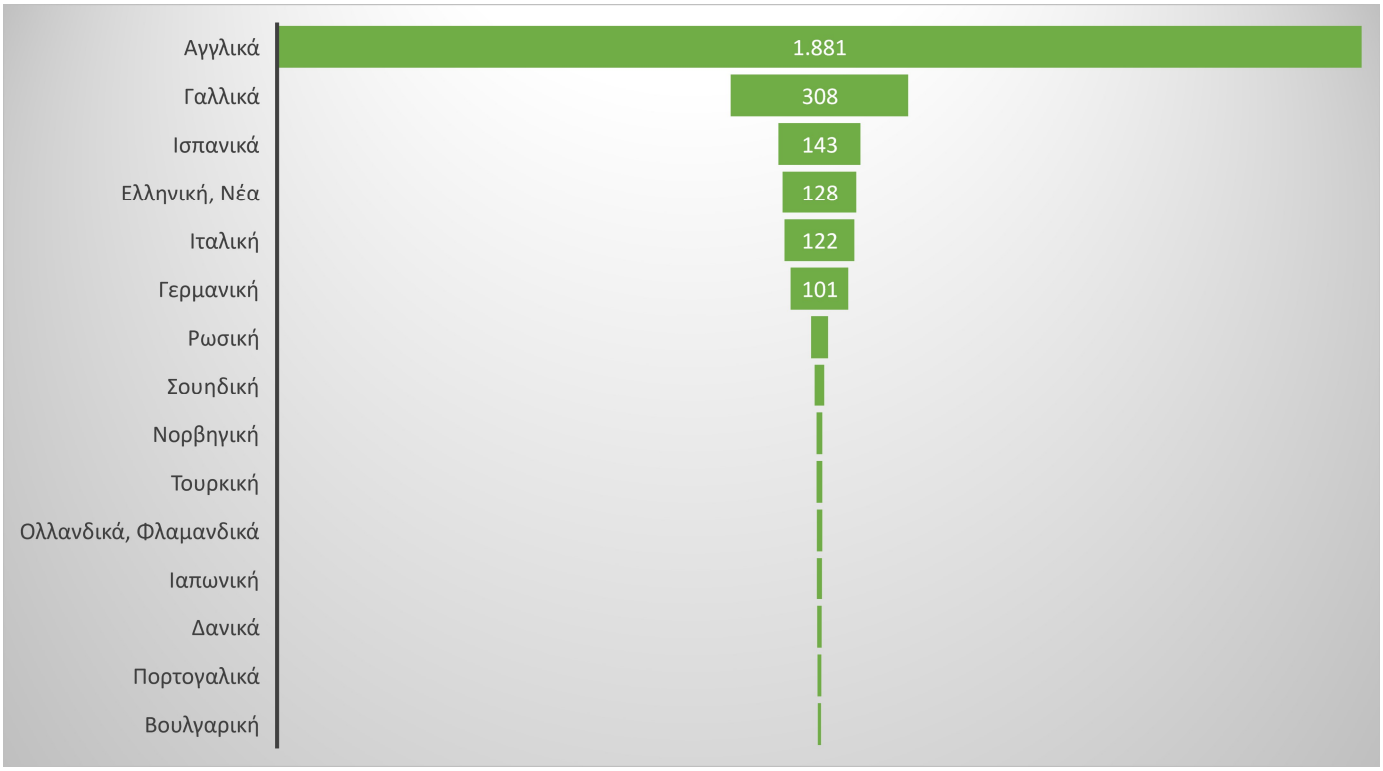

5. Γλώσσες μετάφρασης

Πιο αναλυτικά, πάντα σύμφωνα με τις επιλογές των καταχωριστών δείτε παρακάτω εξαντλητική λίστα όλων των γλωσσών μετάφρασης στην πενταετία. Εμφανίζονται ενδιαφέροντα σημεία προς διερεύνηση. Η λεπτομερής παράθεση πολλών γλωσσών και ιδιωμάτων κατά την εισαγωγή του τίτλου, επιτρέπει πλέον μια αναλυτική απολογιστική απεικόνιση των μεταφρασμένων έργων, πχ πλέον μπορεί να επιλεγεί η Καταλανική ή η Βασκική γλώσσα έναντι του γενικού Ισπανική μέχρι πρόσφατα.

Γλώσσα μετάφρασης	2019	2020	2021	2022	2023
Αγγλική	1.137	993	1.076	1.137	1.881
Γαλλική	193	217	198	216	308
Ελληνική, Νέα	113	71	53	102	88
Ισπανική	121	135	151	128	143
Γερμανική	74	107	118	134	101
Ιταλική	84	94	84	99	122
Ελληνική, Αρχαία	40	39	38	28	40
Ρωσική	29	27	27	26	30
Σουηδική	15	10	10	12	17
Νορβηγική	20	12	10	19	11
Τουρκική	4	9	9	6	11
Πορτογαλική	4	4	7	12	7
Ολλανδική, Φλαμανδικά	2	5	5	6	10
Σερβική	15	2	4	6	3
Πολωνική	11	2	16	4	4
Λατινική	3	4	10	1	4
Δανική	2	5	3	2	8
Αραβική	5	2	3	1	3
Καταλανική	6	5	1	3	4
Βουλγαρική	7	2	4	3	6
Ιαπωνική	2	3	1	4	9
Ρουμανική	5	2	6	5	1
Εβραϊκή	3	1	4	3	1
Κινεζική	1	4	3	2	3
Τσεχική	1	2	5	3	5
Αλβανική	1	1	5	1	5
Φινλανδικά (Σουόμι)	1	2	4	3	
Λιθουανική	1		17	1	5
Κορεατική	1	3	1	4	2
Ινδικές γλώσσες	3	4	7		2
Ουγγρική	1	1		1	1
Ισλανδική	1	2	1	5	2
Σλοβενική				4	5
Ουκρανική	1	1	1	1	4
Κρεολική, βασισμένη στην αγγλική	2		1		

Γλώσσα μετάφρασης	2019	2020	2021	2022	2023
Γεωργιανή		2	2	1	2
Ιρλανδική		1			2
Αγγλικά(1100-1500)	1		2	2	1
Οθωμανική				4	
Αγγλικά, Παλαιά (450-1100)				1	5
Περσική	1			1	1
Κροατική		1	1	2	
Πολλαπλές γλώσσες	3				2
Μακεδονική (Σλαβική)	1	1		1	2
Αρμενική		1	1		1
Κουρδική			1		
Γερμανικές γλώσσες					4
Ολλανδικά(ca. 1050-1350)		1		2	
Κρεολική, βασισμένη στην πορτογαλική	3				
Ναπολιτάνικη διάλεκτος (Ιταλικά)	1			1	1
Λουξεμβουργική (Letzeburgesch)				2	1
Ελβετογερμανική			1		2
Εστονική	1				1
Slavic γλώσσες	1	1		1	
Μαλτεζική		1		1	
Βαλενθική (Ισπανική)				2	
Φεροϊκή		1			1
Σλοβακική			1	1	
Λετονική				2	
Νορβηγική (Bokmål)	1	1			
Βοσνιακή		2			
Ιρανικές γλώσσες		1			1
Μπαλινεζική				1	
Μολδαβική				1	
Yiddish				1	
Φριζιάν, Δυτική Φριζία					1
Κοπτική					1
Ινδονησιακή γενικά		1			
Χωρίς γλωσσικό περιεχόμενο				1	
Αφρικανική					1
Βιετναμική			1		
Βασκική				1	
Κεμπουνάο (Φιλιππίνες)		1			
Σύνολα	**1.922**	**1.787**	**1.893**	**2.011**	**2.876**

6. Οι τιμές των βιβλίων

Η τιμή του βιβλίου αποτελεί διαχρονικό θέμα συζήτησης, και απαιτεί έρευνα σε βάθος και εξειδικευμένα αποτελέσματα. Στο παρακάτω διάγραμμα εμφανίζεται ο Μ.Ο. τιμών βιβλίου (λιανική τιμή σε ευρώ), για πρώτη έκδοση και σε κάθε τύπο βιβλίου στα τελευταία πέντε χρόνια, 2019-2023, με χαμηλότερο στο 2019 προ COVID-19.

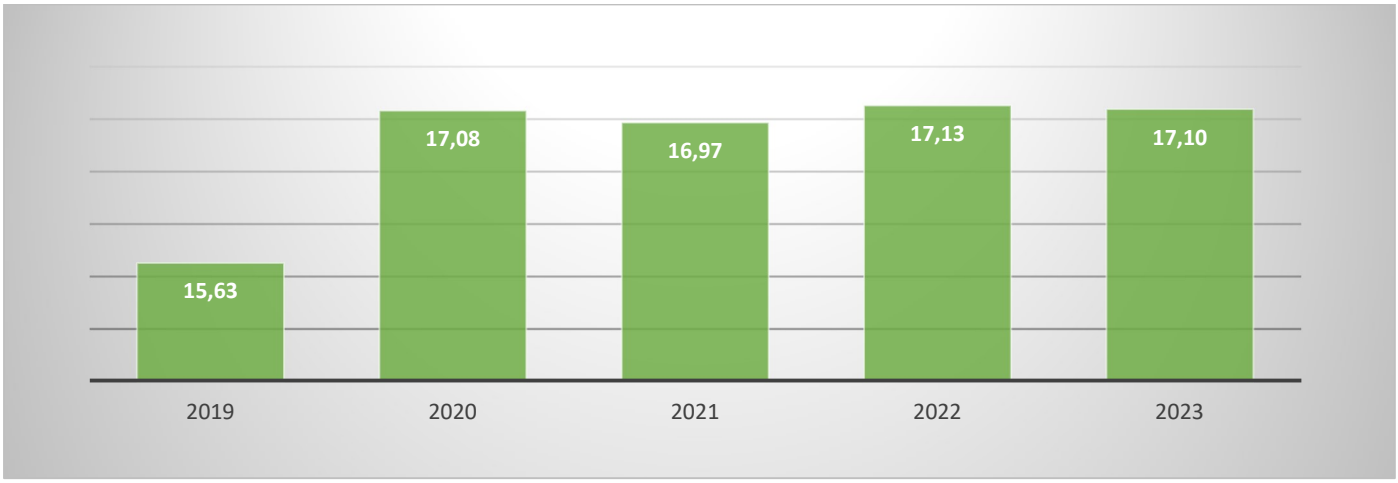

Παράλληλα, στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η εξέλιξη της τιμής του βιβλίου ανά γενική θεματική κατηγορία στην πενταετία 2019-2023, όπου η τιμή σίγουρα αποτελεί αφορμή διερεύνησής της.

	2019	2020	2021	2022	2023
Γενικά	15,77	16,16	15,13	17,03	15,48
Εκπαιδευτικά	15,02	17,84	18,02	18,49	19,35
Θετικές, φυσικές και εφαρμοσμένες επιστήμες	35,41	41,72	40,04	43,16	41,46
Θεωρητικές επιστήμες	20,02	22,13	22,94	22,02	23,87
Λογοτεχνία	12,68	12,96	12,59	13,41	13,58
Μη λογοτεχνική πεζογραφία	13,22	12,42	14,44	14,27	14,99
Παιδικά- εφηβικά	8,89	9,83	9,97	10,05	10,79
Τέχνες	18,71	21,65	21,24	21,42	22,16
Μ.Ο. τιμής βιβλίου κατ΄ έτος	**15,63**	**17,08**	**16,97**	**17,13**	**17,10**

Ακόμη πιο αναλυτικά, για τα πιο δημοφιλή είδη δεσίματος βιβλίου στο 2023, ανεξαρτήτως θεματικής κατηγορίας έργων, η μέση τιμή ανά σελίδα των έργων διατηρεί μικρή αλλά σταθερά αυξητική πορεία.

	2019	2020	2021	2022	2023
eBook*	0,031	0,047	0,047	0,050	0,046
Σκληρόδετο	0,091	0,093	0,096	0,105	0,112
Χαρτόδετο	0,066	0,068	0,067	0,070	0,072

* Στα ebooks αναφέρονται οι σελίδες σε εκτυπώσιμη μορφή

7. Εκδοτική δραστηριότητα των εκδοτικών επιχειρήσεων σε έντυπα βιβλία πρώτης έκδοσης

Στους πίνακες που ακολουθούν εμφανίζονται οι πρώτες 35 εκδοτικές επιχειρήσεις με το μεγαλύτερο πλήθος τίτλων 1ης έκδοσης στο 2023 για κάθε είδος.

	Όλα πρώτης έκδοσης	
	ΕΚΔΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ	
1	Ψυχογιός	384
2	Διόπτρα	374
3	Εκδόσεις Πατάκη	335
4	Μίνωας	323
5	Μεταίχμιο	318
6	24 γράμματα	215
7	Susaeta	186
8	Σαββάλας	172
9	Πεδίο	170
10	Νάκας Θωμάς Εκδοτική	154
11	Νομική Βιβλιοθήκη	152
12	Εκδόσεις Παπαζήση	138
13	Κλειδάριθμος	133
14	Εκδόσεις Σάκκουλα Α.Ε.	130
45	Οσελότος	125
16	Τζιαμπίρης - Πυραμίδα	125
17	Εκδόσεις Καστανιώτη	125
18	Brainfood	122
19	Εκδόσεις Όστρια	103
20	Εκδόσεις Βακχικόν	101
21	Αρμός	99
22	Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε.	93
23	Εκδόσεις Παπαδόπουλος	91
24	Εκδόσεις Διάνοια	89
25	Εκδόσεις Πηγή	86
26	Συμπαντικές Διαδρομές	85
27	Κάκτος	85
28	Κέδρος	82
29	Μαλλιάρης Παιδεία	81
30	Ελκυστής	81
31	Αγγελάκη Εκδόσεις	73
32	Εκδόσεις Κομνηνός	72
33	Εκδόσεις iWrite.gr	72
34	Ίκαρος	65
35	Bookstars - Γιωγγαράς	65

Αυτές οι 35 εκδοτικές επιχειρήσεις, με άθροισμα εκδόσεων 5.104 νέους τίτλους 1ης έκδοσης, παράγουν συνολικά το 45,2% της νέας ελληνικής βιβλιοπαραγωγής.

Εκδοτική δραστηριότητα ανά γενική κατηγορία θεματικής ταξινόμησης εκδόσεων 2023 1ης έκδοσης

	Θετικές, φυσικές και εφαρμοσμένες επιστήμες		Θεωρητικές επιστήμες	
1	Broken Hill Publishers Ltd	47	Νομική Βιβλιοθήκη	150
2	Κλειδάριθμος	39	Εκδόσεις Σάκκουλα Α.Ε.	129
3	Τζιόλα	26	Εκδόσεις Παπαζήση	85
4	Εκδόσεις Παπαζήση	24	Αρμός	52
5	Πανεπιστημιακές Εκδόσεις Κρήτης	23	Ηρόδοτος	51
6	Astbooks	21	Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε.	42
7	University Studio Press	15	Επίκεντρο	41
8	Παρισιάνου Α.Ε.	14	Μπαρμπουνάκης Χ.	40
9	Προπομπός	13	Σταμούλη Αντ. Κ. & Μ.	37
10	Γ. Δαρδανός - Κ. Δαρδανός & ΣΙΑ Ε.Ε.	12	Πεδίο	36
11	Κριτική	12	Άλτερ Έγκο	33
12	Εκδόσεις Ροτόντα	11	Μίλητος	30

	Εκπαιδευτικά		Παιδικά- εφηβικά	
1	24 γράμματα	41	Μίνωας	246
2	Ελληνοεκδοτική	27	Ψυχογιός	193
3	Εκδόσεις Πατάκη	24	Εκδόσεις Πατάκη	167
4	Σαββάλας	16	Susaeta	160
5	Susaeta	15	Μεταίχμιο	158
6	Bookstation - Φραγκούλης Γ. Κωνσταντίνος	10	Σαββάλας	154
7	Διάμεσος- Φιλολογικό Σχολείο	10	Νάκας Θωμάς Εκδοτική	123
8	Πουκαμισάς	9	Τζιαμπίρης - Πυραμίδα	122
9	Ζήτη	8	Διόπτρα	92
10	Εκδοτικός Όμιλος Ίων	8	Εκδόσεις Παπαδόπουλος	63
11	Διάδραση	6	Μαλλιάρης Παιδεία	56
12	Νάκας Θωμάς Εκδοτική	6	Brainfood	50

	Λογοτεχνία		Τέχνες	
1	Διόπτρα	204	Αιγόκερως	18
2	24 γράμματα	135	Παπαγρηγορίου Κ. - Νάκας Χ.	16
3	Μεταίχμιο	121	Εθνική Λυρική Σκηνή	13
4	Ψυχογιός	115	Brainfood	13
5	Εκδόσεις Βακχικόν	97	Πολιτιστική Εταιρεία Κρήτης "Πυξίδα της Πόλης"	10
6	Εκδόσεις Πατάκη	85	Φίλιππος Νάκας Μουσικός Οίκος	9
7	Εκδόσεις Όστρια	82	University Studio Press	8
8	Εκδόσεις Πηγή	73	Futura	6
9	Συμπαντικές Διαδρομές	68	24 γράμματα	6
10	Οσελότος	65	Εκδόσεις Παπαζήση	6
11	Εκδόσεις Καστανιώτη	64	Μετρονόμος	6
12	Ελκυστής	64	Το Ροδακιό	5

Πιο αναλυτικά αποτελέσματα εκδοτικών επιχειρήσεων για εκείνες τις επιμέρους κατηγορίες της λογοτεχνίας με τη μεγαλύτερη βιβλιοπαραγωγή.

	Μυθιστορήματα		Ποίηση		Θεατρικά έργα	
1	Διόπτρα	196	Εκδόσεις Βακχικόν	37	Κάπα Εκδόσεις - Κουλεδάκης Θεόδωρος	38
2	Μεταίχμιο	114	Ιωλκός	35	Ηριδανός	14
3	Ψυχογιός	113	Οδός Πανός	32	Αιγόκερως	11
4	Εκδόσεις Πατάκη	69	ΑΩ Εκδόσεις	30	Παναγιώτης Σοκόλης	8
5	Εκδόσεις Πηγή	60	Τάδε Έφη	27	Αγγελάκη Εκδόσεις	7
6	Μίνωας	59	Εκδόσεις Όστρια	25	24 γράμματα	7
7	Πεδίο	55	Εκδόσεις Διάνοια	24	Δωδώνη Γενικές Εκδόσεις	7
8	Bell / Χαρλένικ Ελλάς	54	Οσελότος	23	Εκδόσεις Βακχικόν	7
9	Συμπαντικές Διαδρομές	51	24 γράμματα	22	Διηνεκές	6
10	Εκδόσεις Όστρια	51	Μανδραγόρας	21	Νεφέλη	6
11	24 γράμματα	50	Ρώμη	20	Διόπτρα	6
12	Εκδόσεις Καστανιώτη	49	Σμίλη	20	Νίκας / Ελληνική Παιδεία Α.Ε.	4

Αυτοέκδοση – ένα σχόλιο.

Ανάμεσα στις 35 εκδοτικές επιχειρήσεις με την μεγαλύτερη βιβλιοπαραγωγή στο 2023, συγκαταλέγονται τουλάχιστον 9 επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες προς συγγραφείς για την επιμέλεια, έκδοση, διακίνηση και προβολή των έργων τους. Από την 36η θέση και κάτω υπάρχουν και πολλές ακόμη με μικρότερες παραγωγές.

Με εξαίρεση 4 επιχειρήσεις που διαχρονικά εξειδικεύτηκαν και κάθε χρόνο εμφανίζονται σταθερά στις πρώτες θέσεις βιβλιοπαραγωγής σε πλήθος νέων τίτλων, όποιες καινούργιες δημιουργούνται, έχουν μια μέση διάρκεια δραστηριότητας που δεν ξεπερνά τα 5 χρόνια, και παράλληλα όλο και πιο πολλοί εκδότες εκδίδουν και έργα αυτοχρηματοδοτούμενα από τον δημιουργό τους.

Η αυτοέκδοση αυξάνεται και παράγει κάθε είδους έργα σε μορφή και θεματική κατηγορία, ενώ ταυτόχρονα η ψαλίδα της ποιότητας είναι πολύ μεγάλη. Έργα της «μιας ημέρας» μέχρι επιστημονικές μελέτες πολυετούς απασχόλησης, χωρίς μεγάλο εμπορικό ενδιαφέρον που δεν θα κάλυπταν το κόστος παραγωγής, προβολής και διακίνησης μιας οργανωμένης εκδοτικής επιχείρησης.

Μέρος Β΄
Τι παρατηρήσαμε από την νέα βιβλιοπαραγωγή στο 2023

Όλα τα παραπάνω αφορούν αποτελέσματα όσων προέκυψαν από τις εγγραφές στην βιβλιογραφική βάση οσδέλnet, με κάποιες διευκρινήσεις για τα δεδομένα και χωρίς σχολιασμό από ειδικό μελετητή. Κάθε πίνακας και κάθε τιμή, κάθε σχόλιο και παρατήρηση αποτελούν μόνον την κορυφή ενός παγόβουνου των πολλών και σύνθετων επιμέρους στοιχείων της ελληνικής βιβλιοπαραγωγής. Δηλαδή, θεωρούμε τους πίνακες και τα διαγράμματα αφορμές για σκέψη και προβληματισμό προς αναζήτηση απαντήσεων και νέων ιδεών από κάθε συντελεστή της αγοράς του βιβλίου. Εξειδικευμένες έρευνες από επαγγελματίες και ανάλογες μελέτες αποτελούν εργαλεία που στερούνται στη χώρα μας οι επαγγελματικές ομάδες του χώρου.

Εμείς από την πλευρά μας, με κάθε ρίσκο της επιλογής μας, παρατηρήσαμε επιπλέον τα παρακάτω, και τα παραθέτουμε επίσης ως θέματα προς ανάλυση και διερεύνηση από τους επαγγελματίες της αγοράς του βιβλίου γενικότερα.

1. **Τίτλοι Αυτοβοήθειας**

Στην κατηγορία βιβλίων «Αυτοβοήθεια: Υγεία, σχέσεις και προσωπική ανάπτυξη» ενηλίκων, μέσα στο 2023 εκδόθηκαν 236 νέοι τίτλοι. Σταθερά μεγάλη η ανάπτυξη με 28 στο 2013, 129 στο 2018 και 165 στο 2020. Να σημειώσουμε πως εκδοτικές επιχειρήσεις υπάρχουν και νέες ιδρύονται με κύριο αντικείμενο την έκδοση βιβλίων αυτοβοήθειας. Το σίγουρο είναι πως αποτελεί παγκόσμιο φαινόμενο, με την ελληνική αγορά να ακολουθεί δυναμικά. Όχι μόνον στα έντυπα βιβλία αλλά και στα audio books, μαζί με τη λογοτεχνία και τα παιδικά βιβλία αποτελούν τη χρυσή τριάδα στις προτιμήσεις των ακροατών. Το θετικό μήνυμα είναι πως το βιβλίο εξακολουθεί να αποτελεί πεδίο αναζήτησης προτάσεων και λύσεων σε θέματα αυτοβοήθειας, σε μια ιδιαίτερα ηλεκτρονική εποχή όπου η πληροφορία κυκλοφορεί ελεύθερα σε μέσα κοινωνικής δικτύωσης και πλατφόρμες στο διαδίκτυο.

2. **Graphic Novels & Comic Books**

Με το δικό της φανατικό κοινό αυτή η γενική θεματική κατηγορία των εικονογραφημένων έργων, αναπτύσσεται και στη χώρα μας, με εκδόσεις εγχώριων και μεταφρασμένων έργων παγκόσμιας διακίνησης, με σούπερ ήρωες που μεγάλωσαν γενιές από εκδοτικές επιχειρήσεις εξειδικευμένες στην έκδοση αυτών των έργων. Μια θεματική που δεν διαχωρίζεται σε ενηλίκων και παιδιών, πέραν εκείνων των αυστηρά ακατάλληλων σε κείμενα και εικονογράφηση. Παγκόσμιο φαινόμενο και αυτό, και ιδιαίτερα εξειδικευμένο στο οποίο συνηγορεί και η διεθνής κατηγοριοποίηση THEMA, που ακολουθούμε και στην οσδέλnet, καθώς επέλεξε να δημιουργήσει ξεχωριστή θεματική κατηγορία με υποκατηγορίες θεματικών και είδους εικονογράφησης με επιπλέον προσδιορισμούς.

Οφείλουμε να παρακολουθήσουμε την έντονη εκδοτική δραστηριότητα εγχώριων, ιδιαίτερα ποιοτικών πρώτων εκδόσεων όπου, πέραν των έργων λόγου, προβάλλονται πλέον επώνυμα και οι εικονογράφοι της χώρας. Το graphic novel έχει ήδη εισβάλει στο πεδίο της λογοτεχνίας, με εκδόσεις κλασικών έργων και σε αυτή την μορφή.

3. **Βιογραφίες**

Επιλέγουν οι Έλληνες αναγνώστες να διαβάζουν βιογραφίες και αυτοβιογραφίες; Το σίγουρο είναι ότι παράγονται πλέον από πολλές εκδοτικές επιχειρήσεις, διαφημίζονται δυναμικά εκείνες των προσώπων που απασχολούν τα media και παράλληλα δεκάδες άλλες διακεκριμένων προσώπων όλων των εποχών εκδίδονται πλέον πιο συχνά. Μέχρι και σήμερα στην Ελλάδα τις βιογραφίες είχαν μονοπωλήσει εκείνες των ιστορικών, πολιτικών και θρησκευτικών προσώπων. Κάποιες εκδοτικές επιχειρήσεις έχουν τα τελευταία χρόνια δημιουργήσει ειδικές σειρές για βιογραφίες που δηλώνει έμμεσα και τη συνέχεια του εγχειρήματος. Μέσα στην πενταετία 2019 - 2023, κυκλοφόρησαν συνολικά 3.171 τίτλοι βιογραφιών σε έντυπο βιβλίο.

4. **Εκδότες βιβλίων για παιδιά**

Το παιδικό βιβλίο επειδή αφορά πολύ συγκεκριμένο κοινό κάποιες εκδοτικές επιχειρήσεις στοχευμένα είχαν επιλέξει την παραγωγή και διακίνηση τίτλων για παιδιά. Το βλέπουμε και το αντιλαμβανόμαστε πως το παιδικό βιβλίο έχει τεράστια ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, με απόδειξη τις εκδοτικές επιχειρήσεις που ξεπερνούν τους 150-200 νέους τίτλους ετησίως. Εκείνο που πιθανόν δεν είναι πλήρως αποτυπωμένο είναι η πληροφορία για το πλήθος των εκδοτικών επιχειρήσεων που παράγουν σήμερα βιβλία για παιδιά. Από το 2000, των 100 εκδοτών με παιδικά βιβλία, μόλις το 2008 υπήρξε αύξηση της τάξης του 50%. Αύξηση που διατηρήθηκε σχεδόν σταθερά και αποτελεί πλέον ελάχιστο σημείο αναφοράς στην 10ετία. Πρόσφατα, στα έτη της πανδημίας, οι εκδοτικές επιχειρήσεις έχουν υπερδιπλασιαστεί και ξεπερνούν πλέον το πλήθος των 200, μένοντας κοντά σε αυτές τις τιμές μέχρι και σήμερα.

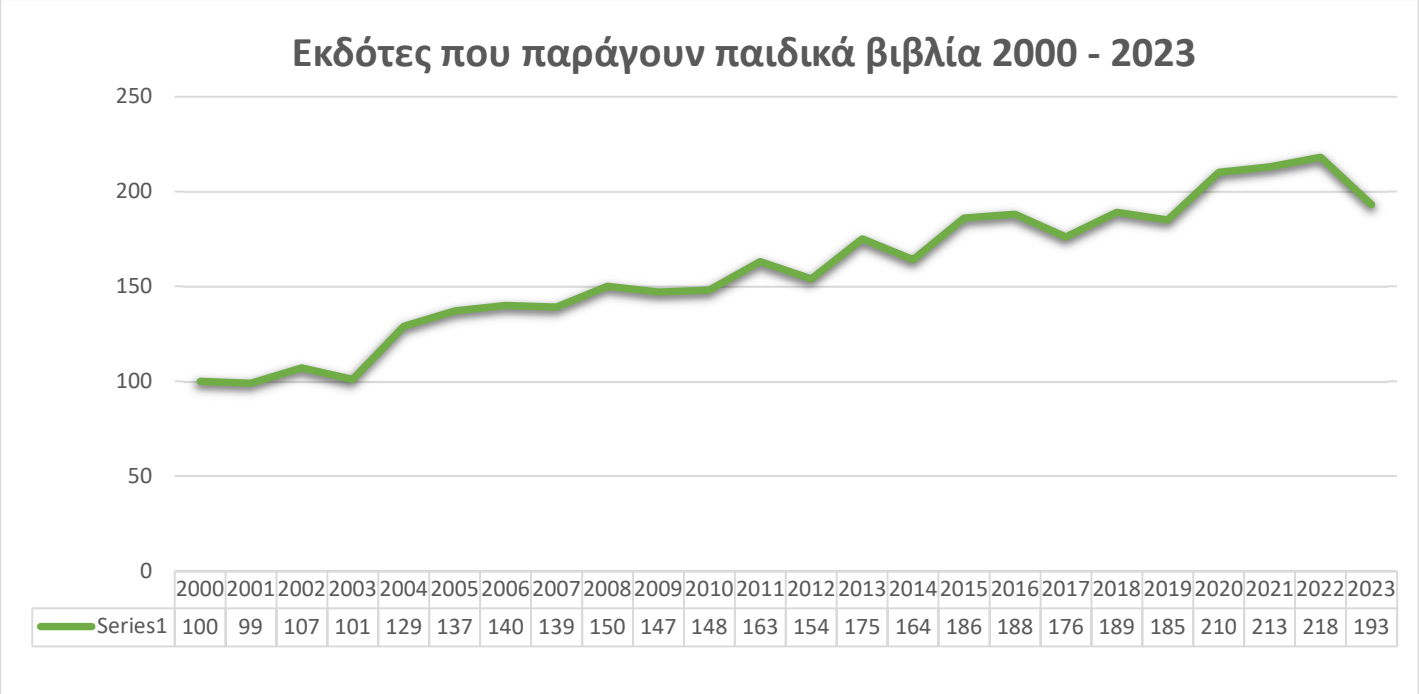

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Series1	100	99	107	101	129	137	140	139	150	147	148	163	154	175	164	186	188	176	189	185	210	213	218	193

Σας ευχαριστούμε για το ενδιαφέρον σας.

Επικοινωνήστε μαζί μας:

osdel.gr

Θεμιστοκλέους 73, 10683 Αθήνα

Τηλ: 210-3849100 - Fax: 210-3849105

osdelnet@osdel.gr

facebook.com/osdel.gr

twitter.com/osdelgr

linkedin.com/company/osdelcmo